

HENRIK UDSEN

IT-RET

3. UDGAVE

ExTuto

DEL IV – E-HANDEL	367
10. Markedsføringsret	369
11. Digital aftaleindgåelse	399
12. Den digitale ydelse	427
13. Elektroniske betalinger	437
DEL V – IT-KONTRAKTRET	469
14. Introduktion til it-kontraktretten	471
15. Udviklingsaftaler	505
16. Driftsaftaler	557
17. Softwarelicensaftaler	599
Registre mv.	635

Indholdsfortegnelse

Indholdsoversigt	5
Indholdsfortegnelse	7
Forord	21
DEL I – INTRODUKTION	23
1. Introduktion til it-retten	25
1.1. Hvad er it-ret?	25
1.2. It-rettens historiske udvikling	27
1.3. It-rettens kilder	34
1.3.1. Lovgivning	34
1.3.2. Afgørelser	36
1.3.2.1. Domme	36
1.3.2.2. Voldgiftskendelser	37
1.3.2.3. Afgørelser fra klagenævn mv.	37
1.3.3. Internationale kilder	38
1.4. It-juristens opgaver	39
2. Introduktion til teknologien	43
2.1. Indledning	43
2.2. Computeren	43
2.3. Programmerne	45
2.3.1. Karakteristik	45
2.3.2. Brugerprogrammel og systemprogrammel	46
2.3.3. Standardprogrammel og specialprogrammel	46
2.3.4. Programmeringssprog. Kildekode og maskinkode	47
2.4. Internettet	49
2.4.1. Begreb og historik	49
2.4.2. Teknik	50
2.4.2.1. Protokoller	50
2.4.2.2. IP-adresser	50
2.4.2.3. Domænenavnssystemet	52
2.4.2.4. Internettets centrale komponenter	54

2.4.3. Applikationer	55
DEL II – IMMATERIALRET	57
3. Ophavsretlig beskyttelse af digitale værker	59
3.1. Indledning	59
3.2. Retsgrundlaget – historik og oversigt	61
3.3. Beskyttelsens objekt – hvad beskyttes?	62
3.4. Beskyttelsens indhold – enerettighederne	63
3.4.1. Eksemplarfremsstilling	63
3.4.2. Tilgængeliggørelse for almenheden	67
3.4.3. Spredning	68
3.4.4. Visning	70
3.4.5. Fremførelse	71
3.4.5.1. Generelt om fremførelse af digitale værker	71
3.4.5.2. Overføring til almenheden – særligt om tilgængeliggørelse af værker via hjemmesider	72
3.4.5.3. Linking	75
3.4.6. Ideelle rettigheder	81
3.5. Indskrænkninger i eneretten	82
3.5.1. Midlertidig eksemplarfremsstilling – ohl. § 11 a	82
3.5.1.1. Anvendelsesområde	83
3.5.1.2. De enkelte krav	85
3.5.2. Eksemplarfremsstilling til privat brug – ohl. § 12	89
3.5.2.1. Reglerne om digital eksemplarfremsstilling til privat brug – historik	89
3.5.2.2. Adgangen til eksemplarfremsstilling inden for husstanden, § 12, stk. 2, nr. 5.	90
3.5.2.3. Forbuddet mod eksemplarfremsstilling på grundlag af lånte eller lejede eksemplarer, § 12, stk. 3.	94
3.5.3. Konsumtion – ohl. § 19	95
3.5.3.1. Betingelserne for at der indtræder konsumtion	96
3.5.3.2. Omfanget af retten til viderespredning efter ohl. § 19	100
3.6. Beskyttelsens subjekt – hvem tildeles enerettighederne?	102
3.7. Beskyttelsens varighed	102
3.8. Tekniske beskyttelsesforanstaltninger	103
3.8.1. Forbud mod omgåelse af tekniske beskyttelsesforanstaltninger – § 75 c, stk. 1	104
3.8.1.1. Omgåelse	104
3.8.1.2. Tekniske foranstaltninger	104
3.8.1.3. Effektiv	106
3.8.1.4. Omgåelse med henblik på lovlig brug	107
3.8.1.5. Krav om proportionalitet	110
3.8.2. Fremstilling, salg mv. af omgåelsesværktøjer – § 75 c, stk. 2 og 3	111
3.8.3. Krav på at gøre brug af indskrænkninger i ophavsretten – § 75 d	113
3.8.4. Elektroniske oplysninger om rettighedsforvaltning, § 75 e	115
3.8.5. Strfl. § 301 a	115

3.9. Sanktioner	116
3.9.1. Straf	117
3.9.2. Vederlag og erstatning	117
3.9.3. Tilintetgørelse	118
3.9.4. Forbud	118
4. Retlig beskyttelse af edb-programmer (ophavsret og patentret)	121
4.1. Behov for beskyttelse af edb-programmer? De bagvedliggende hensyn	121
4.2. Mulige beskyttelsesmodeller	122
4.3. Reguleringsmaer	125
4.4. Retsgrundlaget – oversigt	127
4.5. Beskyttelsens objekt – hvad beskyttes?	129
4.5.1. Edb-programmer som litterære værker	129
4.5.2. Begrebet "edb-program"	130
4.5.3. Originalitetskravet	134
4.5.4. Samleværksbeskyttelse	137
4.5.5. Selvstændige værkelementer	138
4.5.5.1. Skærmbilledet	139
4.5.5.2. Musik, tekst og billeder	139
4.5.5.3. Brugergænseflader	139
4.5.5.4. Tekniske grænseflader	142
4.5.5.5. Parameteropsætning	143
4.5.5.5.1. Dokumentation	144
4.6. Beskyttelsens indhold – enerettighederne	145
4.6.1. Eksemplarfremsstillingsretten	145
4.6.2. Tilgængeliggørelsesretten	148
4.6.2.1. Spredning	148
4.6.2.2. Visning	148
4.6.2.3. Fremførelse	149
4.7. Indskrænkninger i eneretten	150
4.7.1. Midlertidig eksemplarfremsstilling og anden form for brugsafhængig eksemplarfremsstilling – ohl. § 36, stk. 1, nr. 1	150
4.7.2. Eksemplarfremsstilling af sikkerhedskopier – ohl. § 36, stk. 1, nr. 2	153
4.7.3. Eksemplarfremsstilling med henblik på <i>reverse analysis</i> – ohl. § 36, stk. 1, nr. 3	155
4.7.4. Eksemplarfremsstilling til privat brug – ohl. § 12	156
4.7.5. Eksemplarfremsstilling med henblik på dekompilering (<i>reverse engineering</i>) – ohl. § 37	157
4.7.6. Konsumtion af spredningsretten – ohl. § 19	160
4.8. Beskyttelsens subjekt – hvem tildeles enerettighederne?	163
4.8.1. Det ophavsretlige udgangspunkt	163
4.8.2. Edb-programmer skabt i ansættelsesforhold	164
4.8.3. Aftalt overdragelse af rettigheder	166
4.9. Beskyttelsens varighed	166
4.10. Tekniske beskyttelsesforanstaltninger	167
4.11. Den patentretlige beskyttelse	170

4.11.1. Behovet for en patentretlig beskyttelse af edb-programmer	170
4.11.2. Patentrettens grundtræk	171
4.11.2.1. Beskyttelsens objekt – hvad beskyttes?	171
4.11.2.2. Formkrav	172
4.11.2.3. Beskyttelsens indhold	173
4.11.2.4. Beskyttelsens subjekt	173
4.11.2.5. Beskyttelsesperioden	174
4.11.3. Patentbeskyttelse af edb-programmer. Udgangspunktet	174
5. Retlig beskyttelse af databaser (ophavsret og sui generis-ret)	179
5.1. Indledning	179
5.2. Ophavsretlig beskyttelse af databaser	180
5.2.1. Retsgrundlaget – oversigt	180
5.2.2. Beskyttelsens objekt – hvad beskyttes?	181
5.2.2.1. Databasebegrebet	181
5.2.2.2. Originalitetskravet	182
5.2.3. Beskyttelsens indhold – enerettighederne	183
5.2.4. Indskrænkninger i eneretten	184
5.2.4.1. Handlinger nødvendige for at bruge databasen, ohl. § 36, stk. 2	184
5.2.4.2. Privat brug, ohl. § 12	185
5.2.4.3. Konsumtion af spredningsretten, ohl. § 19	186
5.2.5. Beskyttelsens subjekt – hvem tildeles enerettighederne?	187
5.2.6. Beskyttelsens varighed	187
5.3. <i>Sui generis</i> beskyttelse af databaser	187
5.3.1. Beskyttelsesbehovet. De bagvedliggende hensyn	187
5.3.2. Beskyttelsesmodeller	188
5.3.3. Reguleringstemaer	189
5.3.4. Retsgrundlaget – historik og oversigt	189
5.3.5. Beskyttelsens objekt – hvad beskyttes?	190
5.3.6. Beskyttelsens indhold – enerettighederne	198
5.3.6.1. Eksemplarfremsstilling af databasen eller en væsentlig del heraf	199
5.3.6.2. Tilgængeliggørelse for almenheden af databasen eller en væsentlig del heraf	201
5.3.6.3. Eksemplarfremsstilling og tilgængeliggørelse af en uvæsentlig del af databasen	202
5.3.7. Indskrænkninger i <i>sui generis</i> -retten	203
5.3.8. Beskyttelsens subjekt – hvem tildeles enerettighederne?	203
5.3.9. Beskyttelsens varighed	204
5.3.10. <i>Sui generis</i> -rettens praktiske betydning	204
6. Varemærker og andre kendetegn	207
6.1. Introduktion til varemærkeretten og kendetegnsretten	207
6.1.1. Beskyttelsens objekt – varemærket	208
6.1.2. Stiftelse af varemærkeretten	209
6.1.3. Varemærkerettens indhold – enerettighederne	209
6.1.4. Indskrænkninger i enerettighederne	211
6.1.5. Varighed	211

6.1.6. Brug af varemærker på internettet	212
6.2. Brugen af varemærket rettet mod det danske marked – kommerciel effekt i Danmark	212
6.3. Erhvervsmæssig brug	214
6.4. Brug af varemærker i domænenavne	215
6.5. Brug af varemærker i internettjenester	216
6.6. Brug af søgeord på internettet	218
6.6.1. Problemstillingen	218
6.6.2. Dansk retspraksis forud for <i>Google AdWords-dommen</i>	219
6.6.3. Google AdWords-dommen og andre afgørelser fra EU-Domstolen	221
6.6.4. Dansk retspraksis efter Google AdWords-dommen	224
7. Domænenavne	227
7.1. Indledning	227
7.2. Domæneloven	228
7.2.1. Lovens anvendelsesområde	228
7.2.2. Administrator	228
7.2.3. Vilkår for tildeling og brug af .dk-domænenavne	229
7.2.4. Whois-databasen	230
7.2.5. God domænenavnsskik	231
7.2.6. Forbud mod warehousing	232
7.2.7. Klagenævnet for domænenavne	232
7.3. Domænenavnstvister	233
7.3.1. Indledning	233
7.3.2. Registrering og brug af domænenavnet i strid med tredjemands varemærkerettigheder	235
7.3.2.1. Registreringen af domænenavnet	236
7.3.2.2. Aktiv brug af domænenavnet	237
7.3.3. Registrering og brug af domænenavnet i strid med tredjemands navnerettigheder	239
7.3.4. Registrering og brug af domænenavnet i strid med god domænenavnsskik	240
7.3.4.1. Domænenavnspirateri (cybersquatting og typosquatting)	240
7.3.4.2. Hadesider og fansider	242
7.3.4.3. Interesseafvejningen	244
7.4. Internationale domænenavne	247
8. Mellemmandsansvar	249
8.1. Problemstillingen	249
8.2. Forskellige typer af mellemmand	250
8.2.1. Transmissionstjenester	250
8.2.2. Teknisk hosting	250
8.2.3. Tjenester med brugergeneret indhold	251
8.2.4. Fildelingstjenester	251
8.2.5. Linking	252
8.3. Regelgrundlaget	252
8.3.1. Ansvarsreglerne	253
8.3.1.1. Straffelovens § 23 – medvirken	253

8.3.1.2. Erstatningsansvar – culpa-reglen	253
8.3.1.3. Særregler – ophavsretsloven	254
8.3.2. Forbud – retsplejelovens §§ 413 og 414	254
8.3.3. Ansvarsfritagelsesregler – e-handelslovens §§ 14-16	255
8.3.3.1. DMCA	255
8.3.3.2. E-handelsdirektivet	256
8.3.3.3. E-handelslovens §§ 14-16	257
8.4. Transmissionstjenester (ren videreformidling og caching)	258
8.4.1. Ansvarsregler	259
8.4.2. Ansvarsfritagelsesregler – e-handelslovens § 14	261
8.4.3. Afgørelser om midlertidige forbud	272
8.4.4. Caching – e-handelslovens § 15	272
8.4.4.1. Ansvarsreglerne	273
8.4.4.2. E-handelslovens § 15	276
8.5. Hosting	276
8.5.1. Ansvarsregler	276
8.5.2. E-handelslovens § 16	279
8.6. Tjenester med brugergenereret indhold	279
8.6.1. Ansvarsregler	279
8.6.2. E-handelslovens § 16	280
8.6.2.1. Kan brugergenererede tjenester være omfattet af e-handelslovens § 16?	282
8.6.2.2. Kendskab	282
8.6.2.2.1. Generel viden	283
8.6.2.2.2. Informationen angives som ulovlig af en tredjepart	284
8.6.2.2.3. Informationen fremtræder umiddelbart som ulovlig	285
8.6.2.2.4. Kommercielt øjemed	286
8.6.2.2.5. Mellemandens egen opfordring	287
8.6.2.2.6. Filtrering/tekniske foranstaltninger	287
8.6.2.3. Fjernelse af ulovlig information	288
8.7. Fildelingstjenester	288
8.7.1. Ansvarsregler	293
8.7.2. E-handelslovens § 16	293

DEL III – PERSONDATARET

295

9. Persondataret

297

9.1. Indledning	297
9.2. Persondataretten som en del af personlighedsretten	298
9.3. De bagvedliggende hensyn	299
9.4. Regelgrundlaget	300
9.4.1. EMRK art. 8	301
9.4.2. Registerlovene	301
9.4.3. OECD's guidelines og Europarådets konvention om databehandling	302
9.4.4. Persondatadirektivet og persondataloven	304
9.4.5. E-databeskyttelsesdirektivet	304
9.4.6. EU's charter om grundlæggende rettigheder	305

9.4.7. Danske særregler	306
9.4.8. Persondataforordningen	306
9.5. Lovens anvendelsesområde	307
9.5.1. Behandling af personoplysninger	307
9.5.1.1. "Behandling"	308
9.5.1.2. "Personoplysning"	308
9.5.2. Undtagne behandlinger	310
9.5.2.1. I strid med ytringsfriheden	311
9.5.2.2. Private handlinger	312
9.5.2.3. Journalistisk øjemed	314
9.5.3. Geografisk anvendelsesområde	316
9.6. Lovens pligtsubjekt – dataansvarlig og databehandler	321
9.7. Hvornår må personoplysninger behandles?	323
9.7.1. Almindelige personoplysninger – pdl. § 6	324
9.7.1.1. Samtykke – pdl. § 6, stk. 1, nr. 1	325
9.7.1.1.1. Udtrykkeligt	325
9.7.1.1.2. Frivilligt	327
9.7.1.1.3. Specifikt og informeret	328
9.7.1.1.4. Tilbagekaldelse af samtykke	328
9.7.1.2. Specifikke behandlingssituationer – pdl. § 6, stk. 1, nr. 2-6	329
9.7.1.3. Interesseafvejningsreglen – pdl. § 6, stk. 1, nr. 7	330
9.7.1.4. Videregivelse af personoplysninger i markedsføringsøjemed – pdl. § 6, stk. 2-4	331
9.7.2. Følsomme personoplysninger	333
9.7.2.1. Forbud mod behandling af følsomme oplysninger – § 7, stk. 1	333
9.7.2.2. Undtagelser – adgang til behandling af følsomme oplysninger efter § 7, stk. 2	335
9.7.3. Semifølsomme personoplysninger	337
9.8. Hvordan må personoplysninger behandles?	338
9.8.1. God databehandlingsskik	338
9.8.2. Formålsbestemthed	339
9.8.3. Krav om relevans, tilstrækkelighed og proportionalitet	340
9.8.4. Korrekthed	340
9.8.5. Tidsmæssig udstrækning	341
9.9. Den registreredes rettigheder	341
9.9.1. Den registreredes ret til oplysning om indsamling (den data ansvarliges oplysningspligt)	342
9.9.1.1. Indsamling fra den registrerede	342
9.9.1.2. Indsamling fra andre kilder	344
9.9.2. Den registreredes indsigtret	345
9.9.3. Den registreredes indsigelsesret	346
9.9.4. Retten til at blive glemt	347
9.10. Sikkerhedskrav	354
9.11. Overførsel til tredjelande	356
9.11.1. Begreberne "overførsel" og "tredjeland"	357
9.11.2. Tilstrækkeligt beskyttelsesniveau – pdl. § 27, stk. 1	358
9.11.3. Specifikke hjemmelsgrundlag – pdl. § 27, stk. 3	361
9.11.4. Tilstrækkelige garantier fra den dataansvarlige – pdl. § 27, stk. 4	362

9.12. Håndhævelse: tilsyn, kontrol og sanktioner	364
--	-----

DEL IV – E-HANDEL **367**

10. Markedsføringsret	369
10.1. Indledning	369
10.2. Regelgrundlag	369
10.2.1. Markedsføringsloven og de bagvedliggende direktiver	369
10.2.2. E-handelsloven og e-handelsdirektivet	371
10.2.3. E-databeskyttelsesdirektivet	372
10.2.4. Forbrugeraftaleloven og forbrugerrettighedsdirektivet	373
10.3. Anvendelse af markedsføringsloven ved grænseoverskridende markedsføring	373
10.4. Oplysningspligt	374
10.4.1. Den generelle oplysningspligt efter e-handelslovens § 7	375
10.4.2. Prisoplysninger – e-handelslovens § 8 og mfl. § 13	376
10.4.3. Oplysningspligt ved købsopfordringer – mfl. § 12 a	377
10.4.4. Pligt til at oplyse om onlinetvistbilæggelse	378
10.5. Uanmodede henvendelser (spam)	378
10.5.1. Krav om forudgående anmodning – mfl. § 6, stk. 1	379
10.5.2. Markedsføring af tilsvarende produkter – mfl. § 6, stk. 2	384
10.5.3. Henvendelse ved andre midler til fjernkommunikation – mfl. § 6, stk. 3	385
10.5.4. Sanktioner	386
10.6. Skjult reklame	386
10.7. Brug af cookies	388
10.8. Linking	394
10.9. Brug af søgeord	397
10.10. Mærkningsordninger	397
11. Digital aftaleindgåelse	399
11.1. Indledning	399
11.2. Formkravsregler	400
11.3. Den digitale viljeserklæring	402
11.4. Tidspunkt for aftaleindgåelse – kundskab og fremkomst	405
11.4.1. "Kundskab"	405
11.4.2. "Fremkomst"	406
11.5. Hjemmesider: tilbud eller opfordring til tilbud	410
11.6. Fortrydelsesret	416
11.6.1. Reglernes anvendelsesområde	417
11.6.2. Fortrydelsesfristens længde og beregning	418
11.6.3. Fremgangsmåde	419
11.6.4. Retsvirkninger	419
11.7. Ugyldighed	421
11.7.1. Fejlskrift	422
11.7.2. Forvanskning	423
11.7.3. Falsk	424

12. Den digitale ydelse	427
12.1. Indledning	427
12.2. Retsgrundlaget ved salg af information – særligt om købelovens anvendelighed	428
12.3. Risikoens overgang	431
12.4. Tilbagelevering af ydelsen	434

13. Elektroniske betalinger **437**

13.1. Indledning	437
13.2. Hvad er elektroniske betalinger?	437
13.3. Regulering af elektroniske betalinger – historik	441
13.4. Lov om betalingstjenester	445
13.4.1. Lovens indhold – oversigt	445
13.4.2. Lovens anvendelsesområde	447
13.4.2.1. Betalingstjenester	447
13.4.2.2. Betalingstjenester med begrænset anvendelse	449
13.4.2.3. Betalingssurrogater	450
13.4.2.4. Privatpersoner og erhvervsdrivende	451
13.4.3. Oplysningskrav	451
13.4.4. Behandling af personoplysninger	452
13.4.5. Ansvar og hæftelse for brug og misbrug af betalingstjenester	454
13.4.5.1. Tredjemands misbrug	454
13.4.5.1.1. Udstederen hæfter fuldt ud	454
13.4.5.1.2. Betalerens hæftelse for op til 1.100 kr. – selvrisikoreglen	455
13.4.5.1.3. Betalerens hæftelse for op til 8.000 kr.	456
13.4.5.1.4. Betalerens ubegrænsede hæftelse	459
13.4.5.1.5. Fællesforudsætninger for betalerens hæftelse	462
13.4.5.2. Betalerens egen brug	463
13.4.5.2.1. Udgangspunktet	463
13.4.5.2.2. Tilbagekaldelse af betalingsordre	464
13.4.5.2.3. Særligt om fjernsalg	464
13.4.5.3. Systemfejl	467
13.4.5.4. Falske betalingsinstrumenter	468

DEL V – IT-KONTRAKTRET **469**

14. Introduktion til it-kontraktretten **471**

14.1. Indledning	471
14.2. It-kontraktrettens retskilder	473
14.2.1. Parternes aftale	473
14.2.2. Obligationsretten	474
14.2.3. Standardkontrakter	476
14.2.4. Sædvaner	477
14.2.5. Retspraksis	478
14.2.6. Øvrig lovgivning	479
14.2.6.1. Ophavsretten	479
14.2.6.2. Persondataretten	479

14.2.6.3. Ansættelsesret – lov om virksomhedsoverdragelse	480
14.2.6.4. Udbudsretten	481
14.3. Aftaletyper	483
14.3.1. Udviklingsaftaler	483
14.3.2. Softwarelicensaftaler	485
14.3.3. Vedligeholdelsesaftaler	487
14.3.4. Driftsaftaler	488
14.3.5. Cloud-aftaler	490
14.3.6. Kildekodeponeringsaftaler	491
14.3.7. Sammensatte aftaler	493
14.3.8. Øvrige aftaletyper	493
14.3.8.1. Underleverandøraftaler	493
14.3.8.2. Konsulentaftaler	495
14.3.8.3. Hemmeligholdelsesaftaler	496
14.4. Juristens rolle	496
14.4.1. Aftalens udarbejdelse	497
14.4.2. Forhandling	499
14.4.3. Kontraktstyring (contract management)	500
14.4.4. Tvistløsning	501
14.5. Litteratur	502
15. Udviklingsaftaler	505
15.1. Indledning	505
15.2. Leverancemodeller	506
15.2.1. Vandfaldsmodellen og den agile udviklingsmodel	506
15.2.2. Kravene til systemet	508
15.2.3. Betaling	509
15.2.4. Tidsplan og faseopdeling	510
15.3. Regelgrundlaget	511
15.3.1. Parternes aftale	511
15.3.2. Standardkontrakter	511
15.3.2.1. K18 og K33	512
15.3.2.2. K01 og K02	512
15.3.2.3. K03	513
15.3.2.4. Standardkontrakternes retlige betydning	514
15.3.3. Baggrundsretten	514
15.3.3.1. Købeloven og de obligationsretlige regler	515
15.3.3.2. De ophavsretlige regler	517
15.3.3.3. De persondataretlige regler	517
15.4. Realdelen – kravene til systemet	517
15.4.1. Kravspecifikation og løsningsbeskrivelse	517
15.4.2. Systemets enkeltelementer	520
15.4.2.1. Funktionelle krav	520
15.4.2.2. Svartider og driftseffektivitet	520
15.4.2.3. Kompatibilitet	521
15.4.2.4. Udbygningsmuligheder	521
15.4.2.5. Dokumentation	522
15.4.3. Aftalt kvalitetsmålestok – "god skik" mv.	523

15.4.4. Overholdelse af lovkrav	524
15.5. Betaling	525
15.6. Levering og afprøvning af systemet	526
15.6.1. Udgangspunktet	526
15.6.2. Typer af prøver	528
15.6.3. Parternes bidrag i afprøvningen	528
15.6.4. Godkendelse af prøven	529
15.6.5. Retsvirkninger	530
15.7. Ændringshåndtering	531
15.7.1. Ændringer af systemet	532
15.7.1.1. Den baggrundsretlige regulering	532
15.7.1.2. Aftaleregulering	533
15.7.2. Ændringer af vederlaget	536
15.7.2.1. Den baggrundsretlige regulering	536
15.7.2.2. Aftaleregulering	536
15.7.3. Ændringer i leveringstiden	537
15.7.3.1. Den baggrundsretlige regulering	537
15.7.3.2. Aftaleregulering	537
15.8. Rettigheder	539
15.9. Misligholdelse	540
15.9.1. Misligholdelsesformer – leverandørens misligholdelse	540
15.9.1.1. Forsinkelse	540
15.9.1.2. Faktiske mangler	541
15.9.1.3. Retsmangler	541
15.9.1.4. Rådighedsmangler – manglende overholdelse af lovkrav	542
15.9.2. Misligholdelsesformer – kundens misligholdelse	542
15.9.3. Misligholdelsesbeføjelser	543
15.9.3.1. Naturalopfyldelse (levering)	543
15.9.3.2. Afhjælpning	544
15.9.3.3. Ophævelse	544
15.9.3.3.1. Forsinkelse	544
15.9.3.3.2. Mangler	545
15.9.3.3.3. Aftalebestemmelser	546
15.9.3.4. Forholdsmæssigt afslag	547
15.9.3.5. Erstatning	548
15.9.3.5.1. Ansvarsgrundlag	548
15.9.3.5.2. Tabsopgørelsen	549
15.9.3.6. Bod	551
15.9.4. Bortfald af misligholdelsesbeføjelser	552
15.9.4.1. Manglende reklamation	552
15.9.4.2. Leverandørens afhjælpningsret	554
15.9.4.3. Ansvarsbegrænsnings- og ansvarsfraskrivelsesbestemmelser	555
16. Driftsaftaler	557
16.1. Indledning	557
16.2. Regelgrundlag	558
16.3. Due diligence og transition	559
16.3.1. Due diligence – leverandørens forudgående undersøgelser	559

16.3.2. Transition – overflytning og afprøvning	560
16.3.2.1. Transitionsplanen	560
16.3.2.2. Overtagelsesprøve og driftsprøve	561
16.3.2.3. Godkendelse af prøverne	562
16.3.2.4. Prøvernes retsvirkning	562
16.3.2.5. Overtagelse af medarbejdere	563
16.4. Driftsydelsen	564
16.4.1. Resultatkrav eller systemkrav	564
16.4.2. Indholdet af driftsydelsen	564
16.4.2.1. Kundeprogrammer, driftskapacitet og driftsmiljø	565
16.4.2.2. Servicemål	566
16.4.3. Relaterede ydelser	567
16.4.4. Overholdelse af lovkrav	568
16.5. Betaling	570
16.5.1. Driftsvederlagets størrelse og sammensætning	570
16.6. Ændringshåndtering	571
16.7. Behandling af personoplysninger	572
16.7.1. Kundens og leverandørens ansvar for overholdelse af persondataloven	573
16.7.2. Hjemmel til behandlingen	574
16.7.3. Sikkerhedskrav	575
16.7.4. Offshoring	576
16.8. Rettigheder	578
16.8.1. Rettigheder til edb-programmer	578
16.8.1.1. Programmet udviklet af den ene af parterne	579
16.8.1.2. Programmet udviklet som led i driftsaftalen	580
16.8.1.3. Kundens tredjepartsprogrammer	580
16.8.1.4. Leverandørens tredjepartsprogrammer	584
16.8.2. Rettigheder til systemdata	584
16.8.3. Rettigheder til information om driftsafviklingen – driftshåndbogen	585
16.9. Misligholdelse	586
16.9.1. Misligholdelsesformer – leverandørens misligholdelse	586
16.9.1.1. Forsinkelse	586
16.9.1.2. Faktiske mangler	586
16.9.1.3. Retsmangler	586
16.9.1.4. Rådighedsmangler – manglende overholdelse af lovkrav	587
16.9.2. Misligholdelsesformer – kundens misligholdelse	587
16.9.3. Misligholdelsesbeføjelser	587
16.9.3.1. Naturalopfyldelse (levering)	588
16.9.3.2. Afhjælpning	588
16.9.3.3. Ophævelse	589
16.9.3.3.1. Forsinkelse	589
16.9.3.3.2. Mangler	590
16.9.3.3.3. Aftalebestemmelser	590
16.9.3.3.4. Tidspunkt da ophævelsen får virkning	591
16.9.3.4. Forholdsmæssigt afslag	591
16.9.3.5. Erstatning	592
16.9.3.6. Bod	593
16.9.4. Bortfald af misligholdelsesbeføjelser	593

16.9.4.1. Manglende reklamation	594
16.9.4.2. Leverandørens afhjælpningsret	594
16.9.4.3. Ansvarsbegrænsnings- og ansvarsfraskrivelser	594
16.9.4.4. Kundens egen skyld	595
16.10. Ophør og ophørsassistance	596
16.10.1. Aftalens varighed	596
16.10.2. Leverandørens pligt til at yde ophørsassistance	596
16.10.3. Tilbagelevering af aktiver	598

17. Softwarelicensaftaler 599

17.1. Indledning	599
17.2. Proprietære licenser	601
17.2.1. Programlicensen – realydelsen	602
17.2.1.1. Brugsrettens omfang	602
17.2.1.2. Programmets funktionalitet	604
17.2.1.3. Kompatibilitet	604
17.2.2. Support, vedligeholdelse, opdatering	604
17.2.3. Betaling	605
17.2.4. Overdragelse	607
17.2.5. Misligholdelse	611
17.2.5.1. Licensgiverens misligholdelse	611
17.2.5.2. Licensstagerens misligholdelse	614
17.2.5.2.1. Betalingsmisligholdelse	614
17.2.5.2.2. Krænkelser af rettigheder	616
17.2.6. Ansvarsbegrænsninger	617
17.2.7. Lovvalg og værneting	618
17.3. Open source-licenser	619
17.3.1. Grundlæggende introduktion til open source-filosofien og open source-licensering	619
17.3.2. Generelt om OSS-licenser	621
17.3.2.1. OSS-licensens karakteristika	621
17.3.2.2. OSS-licenserne	622
17.3.2.3. OSS-licensens samspil med de ophavsretlige regler	623
17.3.3. Reguleringstemaer i OSS-licenser	624
17.3.3.1. Licensstagerens rettigheder	624
17.3.3.2. Licensstagerens forpligtelser ved videreoverdragelse af programmet	625
17.3.3.2.1. Informationspligt	625
17.3.3.2.2. Tilrådighedsstillelse af kildekoden	626
17.3.3.2.3. Copyleft	626
17.3.3.3. Betaling	628
17.3.3.4. Ansvarsfraskrivelse	629
17.3.3.5. Ophør	630
17.3.4. OSS-licensens juridiske status og aftalerelationen mellem licensgiver og licensstager	632

Registre mv.

Forkortelser

635

635

Litteraturfortegnelse	639
Egne noter	645
Stikordsregister	649

Forord

Udbredelsen af først computeren, dernæst internettet og sidenhen en lang række heraf udsprungne tjenester som f.eks. de sociale netværkstjenester, har på mange måder grundlæggende ændret vores samfund. I lyset heraf er det ikke overraskende, at den digitale udvikling har givet og fortsat giver anledning til en lang række vanskelige juridiske problemstillinger i takt med, at juraen skal tilpasses den digitale virkelighed.

Denne bog, der nu foreligger i 3. udgave, behandler en række af disse regulatoriske problemstillinger inden for immaterialretten, persondataretten og reguleringen knyttet til e-handel (markedsføring, aftaleindgåelse, præstation af digitale ydelser og elektroniske betalinger). Endvidere beskrives kontraktreguleringen og den tilhørende baggrundsret ved levering af forskellige former for it-ydelser med særlig fokus på systemudvikling, drift og softwarelicensering.

Bogens primære formål er at fungere som lærebog i it-ret for jurastuderende, men det er også hensigten, at den skal kunne bruges af fagets praktikere, der bl.a. kan finde henvisninger til yderligere litteratur, ligesom bogen udgives i en elektronisk udgave, der løbende opdateres.

Jeg takker alle de personer, der har bidraget med kommentarer til tidligere arbejdsversioner af bogen. En særlig tak til cand.jur. Jesper Phillip Schmidt og cand.jur. Thomas Ahm, der har kommenteret en stor del af manuskriptet. Også en særlig tak til min mor, Solveig Udsen, som har hjulpet med redigering af manuskriptet.

København, juli 2016

Henrik Udsen